

Folkbildningsrådet

Dnr 105, 2011, 07
2011-05-09

Myndigheten för yrkeshögskolan
Stefan Skimutis

Box 145
721 05 Västerås

Yttrande över förslag från Myndigheten för yrkeshögskolan avseende en nationell referensram för kvalifikationer med koppling till det offentliga utbildningssystemet.

Folkbildningsrådet redovisar här sina synpunkter på utsänt förslag.

Folkbildningsrådet ser positivt på att förslaget till svenskt nationellt ramverk (NQF), liksom EQF, baseras på principen om resultat av lärande (learning outcome) utifrån kunskaper, färdigheter och kompetens. Kvalifikationerna ska bedömas utifrån sina kvaliteter, inte utifrån var eller hur de är förvärvade. EQF och NQF skapar därmed regelmässiga förutsättningar för att lärande i icke-formella och informella sammanhang erkänns och tas tillvara i högre utsträckning, vilket är till fördel för alla; medborgarna/deltagarna, utbildningsanordnarna och samhället i stort.

Vi vill samtidigt poängtera vikten av att tillämpningen av ramverket blir tillräckligt öppen för att kunna inbegripa faktorer som t ex holistisk kunskapssyn, processinriktat arbetssätt och deltagarinflytande, vilka utgör centrala värden och kvaliteter i folkbildningsverksamheten.

Folkbildningsrådet anser att alternativ två i förslaget angående de tre högsta nivåerna i NQF ska gälla, d v s en koppling av såväl akademiska som andra kvalifikationer till nivå 6-8. Samma principer bör gälla för samtliga nivåer i ramverket.

Folkbildningsrådet avstår från att ha synpunkter på de förslag på nivåinplacering av utbildningar som gjorts av myndigheter inom det offentliga utbildningsväsendet.

Yh-myndighetens föreliggande förslag avser det formella utbildningssystemet. Folkbildningen har en särskild ställning i det

offentliga svenska utbildningssystemet i gränlandet mellan det formella och det icke-formella lärandet. Vissa av folkhögskolornas utbildningar är relaterade till det formella utbildningssystemet, andra är det inte.

Folkhögskolornas allmänna kurser är en parallell alternativ utbildningsväg till det offentliga skolsystemet. De allmänna kurserna genomförs på grundskole- och gymnasienivå och kan ge behörighet för högskolestudier via en egen kvotgrupp med studieomdöme som urvalsinstrument. Folkhögskolorna har rätt att utfärda grundläggande och särskild behörighet i olika ämnen i förhållande till de krav som gymnasieskolans kursplaner ställer.

Folkhögskolorna har därtill ett stort antal långa särskilda kurser inriktade mot specialområden, vissa med yrkesinriktning. Dessa kurser har oftast ingen direkt motsvarighet i det offentliga utbildningssystemet.

Den centrala verksamhetsformen i studieförbunden är studiecirkeln, en fri och frivillig studieform med stor ämnesmässig bredd, olika förkunskapskrav och som årligen når stora grupper deltagare.

Ifråga om de nivåer som finns i NQF-förslaget kan konstateras att folkbildningens utbildningar spänner över ett brett fält och genomförs på skilda nivåer, från allmän kurs på grundskolenivå till mycket avancerade eftergymnasiala specialutbildningar med höga förkunskapskrav ifråga om tidigare studier och praktik. Det innebär att folkbildningens utbildningar nivåmässigt kan komma att inplaceras på de flesta stegen i NQF-skalan, sannolikt upp till nivå 6.

Folkbildningsrådet ser principiellt positivt på att Sverige eftersträvar att inkludera icke-formella utbildningar inom folkbildning, branscher med mera till NQF. Folkbildningen bör vara synlig i processen.

Det är vidare angeläget att en anslutning av icke-formella utbildningar till NQF-systemet sker parallellt med ökade möjligheter att validera icke-formellt och informellt lärande.

För närvarande pågår en process inom folkbildningen där en beredningsgrupp inom Folkbildningsrådet analyserar förutsättningarna för anslutning av folkbildningens utbildningar till NQF. Folkbildningsrådet återkommer med synpunkter på kommande förslag från Yh-myndigheten på modell för anslutning av icke-formella utbildningar till NQF.

För Folkbildningsrådet

Torsten Friberg
ordförande

Britten Månsson-Wallin
generalsekreterare